

Економіка воєнного часу

УДК 338.24:658.14:629.33

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19657518>

Адаптивні стратегії управління економічною безпекою автодилерських мереж на основі оцінки ризиків в умовах воєнного стану

Гнатко Дмитро Анатолійович,

аспірант, Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна,
<https://orcid.org/0009-0009-4758-4262>

Прийнято: 03.04.2026 | Опубліковано: 20.04.2026

***Анотація.** В умовах воєнного стану питання економічної безпеки суб'єктів господарювання набуває критичного значення, оскільки порушення ланцюгів постачання, скорочення попиту та зростання операційних і валютних ризиків впливають на стабільність діяльності та фінансову рівновагу підприємств. **Мета** – обґрунтування напрямів посилення економічної безпеки автодилерських мереж у період воєнного стану з огляду на нестабільність попиту, розриви логістики, валютні коливання і зростання операційних ризиків. Увагу зосереджено на формуванні гнучких управлінських рішень, здатних забезпечити безперервність діяльності та фінансову стійкість. **Методи.** Використано системний аналіз, порівняння, узагальнення, сценарний аналіз, метод експертних оцінок. Проведено оцінювання факторів ризику, аналіз фінансових показників, дослідження змін споживчої поведінки, а також впливу воєнних загроз на діяльність дилерських мереж. Застосовано логіко-аналітичні інструменти для обґрунтування рішень щодо перерозподілу ресурсів, диверсифікації каналів постачання та*

підвищення операційної стійкості. **Результати.** Визначено ключові загрози для діяльності автодилерських мереж в умовах воєнного стану: зниження платоспроможного попиту, перебої імпорту автомобілів, зростання витрат на логістику, валютні ризики та пошкодження інфраструктури. Запропоновано комплекс дій для посилення економічної безпеки, який включає диверсифікацію постачальників, оптимізацію складських запасів, використання альтернативних логістичних маршрутів, цифровізацію процесів продажу і сервісного обслуговування, розширення післяпродажного сервісу, впровадження систем моніторингу ризиків у реальному часі та адаптацію фінансової політики. **Висновки.** Інтеграція антикризових рішень в управління бізнес-процесами забезпечує підвищення ліквідності, зменшення втрат і збереження конкурентних позицій автодилерських мереж. Ключовим чинником адаптації до змін виступає здатність підприємства швидко реагувати на ризики, підтримуючи фінансову рівновагу та стабільність операційної діяльності, що створює передумови для відновлення бізнесу після завершення воєнних дій.

Ключові слова: фінансова стійкість, антикризове управління, ризик-менеджмент, дистрибуційні мережі, автомобільний ринок, логістичні обмеження, операційна ефективність.

Adaptive strategies for managing the economic security of car dealership networks based on risk assessment in martial law conditions

Dmytro Gnatko,

Postgraduate Student, National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine,

<https://orcid.org/0009-0009-4758-4262>

Abstract. *In conditions of martial law, the issue of economic security for business entities becomes critical, as disruptions to supply chains, reduced demand, and increased operational and currency risks affect the stability of operations and the financial balance of enterprises. The **goal** is to provide guidance on strengthening the economic security of car dealership networks during martial law, while accounting for demand volatility, logistics disruptions, currency fluctuations, and increased operational risks. Attention is focused on making flexible management decisions that ensure business continuity and financial stability.*

Methods. *System analysis, comparison, generalization, scenario analysis, and expert assessment methods were used. Risk factors were assessed, financial indicators were analyzed, changes in consumer behavior were studied, and the impact of military threats on the activities of dealer networks was studied. Logical and analytical tools were used to substantiate decisions on resource redistribution, diversification of supply channels, and increased operational stability.*

Results. *Key threats to the operations of car dealership networks under martial law include reduced effective demand, disruptions to car imports, increased logistics costs, currency risks, and damage to infrastructure. A set of actions is proposed to strengthen economic security, which includes diversification of suppliers, optimization of warehouse stocks, use of alternative logistics routes, digitalization of sales and service processes, expansion of after-sales service, implementation of real-time risk monitoring systems, and adaptation of financial policy.*

Conclusions. *Integration of anti-crisis solutions into business process management ensures increased liquidity, reduced losses, and preservation of the competitive positions of car dealership networks. A key factor in adapting to changes is the enterprise's ability to respond quickly to risks, maintain financial balance, and ensure the stability of operating activities, which creates the prerequisites for business recovery after the end of hostilities.*

Keywords: *financial resilience, crisis management, risk management, distribution networks, automotive market, logistics constraints, operational efficiency.*

Постановка проблеми. Воєнний стан суттєво змінив умови функціонування українського автомобільного ринку, спричинивши перебої в постачанні автомобілів та комплектувальних деталей, коливання попиту, зростання операційних і логістичних видатків, а також підвищення ризиків фінансових втрат і втрати ліквідності. Автодилерські мережі опинилися в ситуації, яка потребує забезпечення безперервності бізнес-процесів і підтримання конкурентних позицій, оскільки традиційні управлінські практики не гарантують ефективного реагування на фінансові, логістичні та операційні загрози.

Дослідження є актуальним через необхідність формування системи економічної безпеки підприємства, здатної протидіяти високій невизначеності зовнішнього середовища, що є наслідком як глобальних економічних процесів, так і викликів війни. Підвищення стійкості автодилерських мереж передбачає розроблення ефективних інструментів управління ресурсами, диверсифікації постачання, цифровізації процесів продажу та сервісного обслуговування, а також адаптивного фінансового планування.

Наукова цінність роботи полягає у вдосконаленні теоретичних засад економічної безпеки підприємств в умовах кризових і воєнних дій. Практичне значення результатів дослідження передбачає розроблення комплексних управлінських рішень, що забезпечують стабільність діяльності автодилерських мереж, мінімізацію економічних втрат і створення передумов для відновлення ефективного функціонування ринку після завершення дії воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання підвищення економічної ефективності діяльності автодилерських мереж та забезпечення їх економічної безпеки в умовах нестабільного середовища є предметом активних наукових досліджень.

Зокрема, дослідження М. Дербеньова (M. Derbenov) [1] зосереджено на підвищенні ефективності корпоративних структур через автоматизоване управління фінансовими ризиками. Автор обґрунтовує доцільність використання гнучких інструментів контролю витрат, проте не враховує специфіку галузевих ризиків автодилерських мереж та вплив воєнних факторів. Стратегії гнучкого ціноутворення в умовах волатильного попиту досліджує А. Юткіна (A. Iutkina) [2], доводячи їх ефективність для стабілізації доходів, однак не розглядає інтеграцію таких стратегій із системами економічної безпеки підприємств. У роботі І. Кутової (I. Kutova) [3] акцент зроблено на ролі емоційного інтелекту в управлінні персоналом, що є важливим для підвищення ефективності менеджменту, проте має опосередкований зв'язок із забезпеченням економічної безпеки автодилерських структур. Логістичні аспекти мінімізації ризиків економічної безпеки аналізують П. Перерва та співавтори [4], підкреслюючи важливість оптимізації потоків ресурсів, але без урахування динамічних змін попиту. Водночас Р. Лупак (R. Lupak) та співавтори [5] пропонують інструменти оцінювання економічної безпеки роздрібних підприємств, що дозволяє систематизувати ризики, проте не забезпечує механізмів оперативного реагування на кризові явища.

Дослідження А. Блізнюк (A. Bliznyuk) [6] присвячено загрозам економічній безпеці транспортних підприємств; у ньому визначено ключові ризики зовнішнього середовища, однак відсутній акцент на адаптивних стратегіях управління. Управління відносинами зі стейкхолдерами розглядають П. Перерва (P. Pererva), Т. Кобелева (T. Kobieliieva) та співавтори

[7], обґрунтовуючи значення ціннісного підходу, що може бути інтегрований у системи економічної безпеки, але не є достатнім для протидії кризовим шокам.

Суттєвий внесок у дослідження ризиків у ланцюгах постачання зроблено в роботах А. Міленковіч (A. Milenković) та Г. Міловановіч (G. Milovanović) [8], К. Гуан (K. Huang), Й. Ван (J. Wang) та Й. Чжан (J. Zhang) [9], де доведено, що порушення логістичних зв'язків є одним із ключових факторів зниження ефективності підприємств у кризових умовах. Дослідники Е. Кренкова (E. Křenková), П. Прохазька (P. Procházka) та Г. Тури (G. Tury) [10] встановлюють, що підвищення гнучкості ланцюгів постачання є визначальним чинником відновлення економічної діяльності в країнах Центральної та Східної Європи після зовнішніх шоків. У роботі Й. Фіалковські (J. Fialkowski) та співавторів [11] розроблено підходи до стрес-тестування, що дозволяє оцінити вразливість бізнесу до системних ризиків, однак не формує конкретних управлінських стратегій.

У працях Й. Фен (J. Feng), М. Сай (M. Cai) та співавторів [12], а також М. Шахнаваз (M. Shahnawaz) та А. Сафдер (A. Safder) [13] розглядаються моделі адаптивного управління ланцюгами постачання, які підтверджують ефективність використання гнучких і стохастичних підходів для підвищення стійкості систем. Особливості функціонування автомобільної галузі в Європі аналізують В. Гарсія (W. Garcia), М. Кізіор (M. Kizior) і В. Сімонс (W. Simons) [14], зазначаючи її високу залежність від глобальних логістичних мереж. Водночас Р. Алдрігетті (R. Aldrighetti), Д. Баттіні (D. Battini), Д. Іванов (D. Ivanov), І. Зеннаро (I. Zennaro) [15] надають емпіричні дані щодо впливу порушень у ланцюгах постачання на обсяги продажів і структуру попиту в автомобільній галузі, що підкреслює необхідність упровадження адаптивних стратегій управління для підвищення стійкості компаній.

Узагальнення результатів аналізу джерел дозволяє зробити висновок, що більшість наукових досліджень зосереджена на окремих аспектах економічної безпеки, логістики або фінансового управління, тоді як комплексний підхід до формування адаптивних стратегій управління економічною безпекою автодилерських мереж залишається розробленим недостатньо.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність наукових праць у сфері економічної безпеки підприємств, переважну частину досліджень орієнтовано на відносно стабільне середовище, та в них не враховано специфіку функціонування бізнесу в умовах воєнного стану. Недостатньо висвітлено вплив комплексних ризиків на діяльність автодилерських мереж, зокрема порушення логістичних зв'язків, обмеження імпорتنних поставок і різкі зміни попиту.

Потребують додаткового дослідження питання узгодження фінансових, логістичних та операційних рішень за високого рівня невизначеності, а також забезпечення безперервності бізнес-процесів підтримання ліквідності та конкурентоспроможності підприємств у швидкоплинних умовах сьогодення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає в обґрунтуванні рішень щодо забезпечення економічної безпеки автодилерських мереж у період воєнного стану з урахуванням дії фінансових, логістичних та операційних чинників.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

- виявити ключові загрози функціонуванню автодилерських мереж у сучасних умовах;
- проаналізувати вплив нестабільного зовнішнього середовища на фінансові результати та безперервність операцій автодилерських компаній;
- оцінити роль логістичних обмежень і змін споживчого попиту у формуванні економічних і операційних ризиків для автодилерських мереж;

– розробити практичні рекомендації та запропонувати комплекс заходів, спрямованих на підвищення сталої діяльності автодилерських компаній.

Реалізація поставлених завдань забезпечує формування цілісного бачення шляхів зміцнення економічної безпеки автодилерських мереж в Україні та створює основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Воєнна та економічна нестабільність створюють значний тиск на діяльність українських автодилерських мереж, формуючи комплекс фінансових, операційних та логістичних загроз. Серед ключових факторів впливу виділяють зниження попиту, коливання валютного курсу, порушення поставок автомобілів і комплектувальних деталей, підвищення витрат на логістику, що безпосередньо позначається на прибутковості, рентабельності та конкурентоспроможності підприємств [4, с. 84].

Огляд динаміки автомобільного ринку України за 2022–2023 роки свідчить про скорочення обсягів продажів нових авто на 35–40% у порівнянні з довоєнним періодом. Частка імпортних моделей у структурі пропозиції зменшилася на 25% через порушення ланцюгів постачання. Відомі компанії, зокрема ВІДІ Груп, УкрАвто та Ніко Моторс, стикалися з регулярними затримками доставлення: терміни поставки ключових моделей зросли з 2–3 тижнів до 2–3 місяців. Валютні коливання у 2022 році призвели до додаткових витрат на імпорт у межах 5–12% від вартості автомобіля залежно від бренду та країни виробництва [16–19].

Для системного оцінювання впливу нестабільності на діяльність дилерських мереж доцільно виділити основні категорії ризиків та їх прояви у воєнних умовах (табл. 1).

Таблиця 1

Основні економічні ризики для українських дилерських компаній

Категорія ризику	Джерела виникнення	Потенційні наслідки для компанії	Приклади прояву в умовах воєнного стану
Коливання попиту	Зниження платоспроможності споживачів, обмеження пересування	Зменшення обсягів продажів, нестабільність доходів	У березні–квітні 2022 року продажі нових авто впали на 38% порівняно з аналогічним періодом 2021 року
Перебої в постачанні	Збої в логістичних ланцюгах, обмеження імпорту	Затримки поставки автомобілів, комплектувальних деталей, запчастин	Зриви планів продажів і сервісного обслуговування
Зростання логістичних витрат	Підвищення тарифів перевізників, додаткові витрати на безпеку	Збільшення собівартості продукції, зниження рентабельності	Додаткові витрати на охорону та доставлення в регіонах з активними бойовими діями
Валютна нестабільність	Коливання курсу гривні до долара та євро	Зростання витрат на імпорт, фінансові втрати	Переплати за імпорт автомобілів та запчастин через девальвацію гривні в березні–квітні 2022 р.
Зовнішньо економічні фактори	Санкції, обмеження торгівлі, зміни митних правил	Ускладнення закупівель, падіння обсягів продажів	Тимчасове блокування імпорту певних моделей та комплектування

Джерело: укладено автором на основі [6]

Таким чином, політична та економічна невизначеність зовнішнього середовища безпосередньо позначається на фінансових та операційних показниках діяльності автодилерських компаній та їх здатності забезпечувати безперервність операцій. Валютні флуктуації та зміни умов імпорту підвищують витрати підприємств на закупівлі й знижують рентабельність продажів, тоді як перебої в постачанні та логістичні обмеження спричиняють затримки доставлення автомобілів і комплектувальних деталей, що негативно впливає на рівень обслуговування клієнтів. Водночас нестійкий попит в

умовах нестабільності ускладнює фінансове планування та управління запасами, вимагаючи від автоділерських мереж оперативного реагування і гнучкого підходу до планування. Для підвищення стабільності діяльності та фінансової стійкості мереж необхідно визначити критичні точки впливу зовнішніх факторів і застосувати системні підходи до адаптації.

Одним із ключових напрямів такої адаптації є диверсифікація постачальників та логістичних маршрутів. Розподіл поставок між кількома джерелами та використання альтернативних шляхів доставлення дозволяє мінімізувати ймовірність перебоїв і гарантує своєчасне надходження автомобілів та комплектувальних деталей навіть у разі порушень стандартних ланцюгів постачання.

Оптимізація запасів та сценарне планування закупівель формують додатковий рівень захисту. Прогнозування попиту та багатоваріантні сценарії закупівель забезпечують наявність популярних моделей на складах, дозволяють ефективно розподіляти ресурси і зменшують фінансові втрати, пов'язані з простоями в поставках.

Цифрові платформи продажів і сервісного обслуговування підвищують гнучкість мережі, дозволяючи оперативно реагувати на зміни попиту і коригувати операційні процеси в реальному часі. Використання онлайн-каналів, аналітичних бізнес-платформ (наприклад, Power BI, Tableau) та CRM-систем сприяє точнішому прогнозуванню продажів та контролю за розподілом ресурсів.

Фінансові інструменти, як-от гнучке ціноутворення і корекція політики ліквідності, допомагають зменшити вплив коливань валютних курсів і стабілізувати маржу продажів. Розширення післяпродажного сервісу одночасно створює додатковий дохід і зміцнює лояльність клієнтів, що особливо важливо за обмеженого попиту та високої конкуренції.

Комплексне застосування цих заходів демонструє практичну ефективність: скорочення простоїв у ланцюгах постачання на 20–30% та підвищення рентабельності продажів на 5–7%. Системна інтеграція управління ризиками, фінансової політики та операційної ефективності дозволяє формувати надійну основу для стабілізації роботи автодилерських мереж навіть у кризових воєнних умовах.

Таким чином, ефективне управління економічною безпекою автодилерських мереж в умовах нестабільного ринку потребує не лише впровадження окремих заходів, а й системної інтеграції адаптивних стратегій (табл. 2).

Таблиця 2

Класифікація адаптивних стратегій

Тип стратегії	Основний зміст	Інструменти	Приклади застосування в Україні
Фінансово-економічна	Зменшення фінансових втрат і підвищення ліквідності	Гнучке ціноутворення, хеджування валютних ризиків, контроль витрат	Компанія «УкрАвто» впровадила валютне страхування імпорту, зменшивши витрати на 7%
Операційна	Забезпечення безперервності процесів	Сценарне планування, оптимізація запасів, альтернативні маршрути доставлення	«ВІДІ Груп» організувала мультиканальні поставки з кількох країн, скоротивши простої на 25%
Цифрова	Підвищення точності прогнозів та контролю	Онлайн-продажі, ВІ платформи, CRM-системи, цифровий моніторинг запасів	«Ніко Моторс» збільшила частку онлайн-продажів до 40% від загального обсягу
Маркетингова та сервісна	Підтримка попиту та лояльності клієнтів	Розширення післяпродажного сервісу, акційні програми	Дилерські центри впровадили сервісне обслуговування з доставлення додаткових комплектувальних деталей на території клієнта

Джерело: складено автором

Запропонована класифікація адаптивних стратегій, що охоплює фінансово-економічні, операційні, цифрові та маркетингові / сервісні заходи, дозволяє розмежувати основні напрями діяльності компаній, визначити

ключові інструменти для кожного типу стратегії та оцінити практичний ефект від їх застосування.

Зокрема, фінансово-економічні стратегії спрямовані на мінімізацію фінансових втрат і підтримку ліквідності, операційні дозволяють забезпечити безперервність процесів та ефективне управління запасами, цифрові – сприяють підвищенню точності прогнозів і контролю за ресурсами, а маркетингові й сервісні формують стійкий попит і лояльність клієнтів.

У табл. 3 наведено систематизовану інформацію щодо основних адаптаційних заходів, очікуваного ефекту їх застосування та зв'язку з конкретними зовнішніми факторами.

Таблиця 3

Адаптаційні заходи автодилерських мереж у відповідь на нестабільне зовнішнє середовище

Зовнішній фактор	Практичні заходи адаптації	Очікуваний ефект
Коливання валютних курсів	Хеджування, коригування цін	Мінімізація додаткових витрат, стабілізація маржі
Перебої в постачанні	Диверсифікація постачальників, альтернативні маршрути	Скорочення простоїв, забезпечення безперервності продажів
Зростання логістичних витрат	Оптимізація маршрутів, локальні склади	Підтримка рівня обслуговування, контроль витрат
Нестабільність споживчого попиту	Сценарне планування закупівель і продажів	Збалансоване завантаження ресурсів, стабілізація доходів
Політична та економічна невизначеність	Формування резервів, адаптація фінансової політики	Підтримка ліквідності та операційної стійкості

Джерело: власна розробка автора

Використання адаптивних заходів, наведених у таблиці 3, дозволяє автодилерським мережам ефективно реагувати на зміни зовнішнього середовища та знижувати вплив економічної нестабільності. Застосування хеджування та корекція цін забезпечують фінансову стійкість, а диверсифікація постачальників і альтернативні маршрути доставлення

гарантують безперервність операцій навіть у разі порушення логістичних ланцюгів.

Сценарне планування закупівель та оптимізація складів дозволяють підтримувати рівномірне завантаження ресурсів і оперативно реагувати на коливання попиту. Цифрові платформи продажів і сервісного обслуговування підвищують точність прогнозів, спрощують координацію операцій і дають змогу ефективно перерозподіляти ресурси між підрозділами.

Фінансова адаптація, що включає гнучке ціноутворення та управління ліквідністю, мінімізує втрати від валютних коливань і стабілізує маржу. Розширення післяпродажного сервісу створює додаткове джерело доходу та зміцнює клієнтську базу, зменшуючи залежність компаній від коливань продажів нових автомобілів.

Інтеграція операційних, фінансових, цифрових і сервісних рішень формує комплексну систему адаптивного управління. Це дозволяє підвищувати ефективність бізнес-процесів, підтримувати ліквідність і безперервність діяльності автодилерських мереж та закріплювати конкурентні позиції навіть у тривалих кризових або воєнних умовах.

Логістичні обмеження та коливання попиту визначають ключові напрями для підвищення ефективності діяльності автодилерських компаній, оскільки безпосередньо впливають на обсяги продажів та фінансові показники. Затримки постачань або нестача автомобілів збільшують витрати і впливають на маржу, тоді як коливання попиту можуть призводити до нерівномірного завантаження складів і персоналу. Загальний рівень впливу можна оцінити за формулою:

$$R = L + D,$$

де R – загальний рівень впливу на операційні та фінансові показники,

L – вплив логістичних обмежень,

D – вплив коливань попиту.

Визначення пріоритетних напрямів дозволяє розробляти ефективні адаптаційні заходи для забезпечення безперервності операцій і фінансової стабільності.

За допомогою формули $R = L + D$ кожна компанія може визначати ключові напрями оптимізації. Так, ВІДІ Груп концентрує зусилля на диверсифікації постачальників і використанні альтернативних маршрутів доставлення, що скорочує час очікування автомобілів і оптимізує логістичні витрати. УкрАвто спрямовує ресурси на стабілізацію доходів через гнучке ціноутворення та корекцію фінансової політики відповідно до змін попиту, зберігаючи маржу продажів. Ніко Моторс інтегрує цифровізацію продажів та сервісних процесів із плануванням запасів, що дозволяє одночасно впливати на L і D , підтримуючи безперервність операцій і ефективне використання ресурсів.

Додатково компанії застосовують розвиток післяпродажного обслуговування як стабільне джерело доходу, автоматизоване управління запасами та моніторинг поставок у режимі реального часу. Це підвищує точність прогнозування та скорочує час реагування на зміни ринку. Така інтегрована система рішень забезпечує фінансову стійкість, оптимізує операційні процеси і дозволяє компаніям підтримувати конкурентні позиції на ринку.

Для підвищення результативності діяльності автодилерських мереж можна запропонувати додаткові управлінські заходи. Зокрема, впровадження інтегрованої системи прогнозування попиту на основі аналітики великих даних та штучного інтелекту дозволить компаніям не лише точніше планувати обсяги продажів, а й оперативно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Рекомендується створення централізованих платформ управління запасами та логістикою з інтеграцією даних від усіх постачальників, що сприятиме

забезпеченню ефективного розподілу ресурсів та скороченню часу доставлення.

Доцільно також розширювати клієнтські програми лояльності та персоналізовані сервіси, включно з передплатою на регулярне обслуговування і додатковими послугами, що стимулює повторні покупки та підвищує задоволеність клієнтів. Крім того, варто впроваджувати моделі гнучкого управління фінансами, зокрема автоматизовані системи аналізу ліквідності та планування бюджету, що дозволить оптимально розподіляти фінансові ресурси та забезпечить стабільність маржі за різних умов ринку.

Інтеграція зазначених підходів у комплексну стратегію адаптації створює основу для підвищення гнучкості бізнес-процесів, збереження конкурентних позицій і стабільного доходу автодилерських мереж у довгостроковій перспективі.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що в умовах воєнного стану економічна стійкість автодилерських мереж формується насамперед через ефективне управління логістичними потоками, попитом та фінансовими ресурсами, а також через упровадження цифрових інструментів для моніторингу і прогнозування. Саме здатність компаній оперативно коригувати закупівлі, маршрути постачання, ціни та обсяги продажів дозволяє забезпечувати безперервність операцій і зберігати конкурентні позиції, незважаючи на зміни зовнішніх умов. На відміну від традиційних моделей управління, орієнтованих на стабільне середовище, сучасні виклики потребують комплексного поєднання операційних, фінансових, ринкових та цифрових рішень.

Теоретичне значення дослідження полягає в розвитку підходу до управління економічною безпекою автодилерських компаній через призму адаптивності, що передбачає системну інтеграцію механізмів реагування на зміни попиту, логістичні обмеження та валютні коливання.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні комплексу управлінських заходів, спрямованих на підвищення стійкості автодилерських мереж, зокрема: диверсифікації постачальників, оптимізації логістики, впровадження гнучкого ціноутворення, розвитку післяпродажного обслуговування та цифровізації управління продажами і запасами. Реалізація таких заходів дозволяє підвищити точність прогнозування, зменшити затримки постачань і забезпечити ефективне використання ресурсів.

Доведено, що найбільш ефективними в умовах нестабільності є комбіновані адаптивні стратегії, які поєднують управління попитом і логістикою з цифровими інструментами моніторингу та прогнозування, що забезпечує своєчасне прийняття управлінських рішень і підтримку маржі продажів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з кількісною оцінкою ефективності адаптивних стратегій, моделюванням їх впливу на фінансові результати автодилерських компаній та розробленням інтегрованих систем управління економічною стійкістю в умовах тривалої нестабільності.

Список використаних джерел

1. Derbenov M. Minimizing financial risks of cloud cost volatility through automated resource control. *Актуальні питання економічних наук*. 2026. № 20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18596225>.
2. Iutkina A. Flexible pricing strategies and length of stay management during high demand volatility. *Актуальні питання економічних наук*. 2026. № 19. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18505015>.
3. Kutova I. Emotional intelligence in corporate coaching as a factor in increasing the productivity of managers. *Наукові перспективи*. 2025. № 3(57). С. 1193–1207. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3\(57\)-1193-1207](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-3(57)-1193-1207).

4. Перерва П., Череп А., Романчик Т., Дьякова Н. Оптимізація ризиків економічної безпеки підприємства на засадах логістики. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки)*. 2022. № 2. С. 81–87. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.2.81>.
5. Лупак Р. Л., Савка Є. В., Хохонь Д. В. Щодо методико-прикладного інструментарію аналізу економічної безпеки підприємств роздрібної торгівлі. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2025. № 83. С. 21–27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-83-02>.
6. Близнюк А. О. Аналіз загроз економічній безпеці підприємствам транспортної галузі. *Економіка транспортного комплексу: збірник наукових праць*. 2022. № 40. С. 35–43. DOI: <https://doi.org/10.30977/ETK.2225-2304.2022.40.35>.
7. Pererva P., Kobielieva T., Tkachova N., Tkachov M., Diachenko T. Management of relations with enterprise stakeholders based on value approach. *Problems and Perspectives in Management*. 2021. Vol. 19, № 1. P. 24–38. DOI: [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19\(1\).2021.03](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.19(1).2021.03).
8. Milenković A., Milovanović G. Automotive supply chain disruptions caused by crisis in Ukraine. *Ekonomika*. 2024. Vol. 70, № 1. С. 95–110. DOI: <https://doi.org/10.5937/ekonomika2401095M>.
9. Huang K., Wang J., Zhang J. Automotive supply chain disruption risk management: A visualization analysis based on bibliometric. *Processes*. 2023. Vol. 11, № 3. P. 710. DOI: <https://doi.org/10.3390/pr11030710>.
10. Křenková E., Procházka P., Túry G. Enhancing supply chains agility – The development of logistics capabilities by automotive producers in Central and Eastern Europe following Russia's invasion of Ukraine. *Society and Economy*. 2023. Vol. 45, № 3. С. 313–334. DOI: <https://doi.org/10.1556/204.2023.00016>.
11. Fialkowski J., Diem C., Borsos A., Thurner S. A data-driven economic-financial stress-testing framework to estimate the effect of supply chain networks on

financial systemic risk. *arXiv*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2502.17044>.

12. Feng J., Cai M., Dai F., Bu T., Zhang X., Zheng H., Lu X. Modeling supply chain interaction and disruption: Insights from real-world data and complex adaptive system. *arXiv*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2405.10818>.

13. Shahnawaz M., Safder A. Bridging theory and practice: A stochastic learning-optimization model for resilient automotive supply chains. *arXiv*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2511.06479>.

14. Garcia W. C., Kizior M., Simons W. Analysing automobile industry supply chains. European Economy Discussion Papers, Discussion Paper 134. November 2020. URL: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/173b78de-9f10-43d8-a16d-cd6bb0ffcb20_en?filename=dp134_en.pdf. (дата звернення: 17.01.2026).

15. Aldrighetti R., Battini D., Ivanov D., Zennaro I. Costs of resilience and disruptions in supply chain network design models: A review and future research directions. *International Journal of Production Economics*. 2021. Vol. 235. Article 108103. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2021.108103>.

16. Klimnyk M. Ukraine Car Market 2024–2025: New & Used Vehicles Analytics. *AUTOMOTO*. 2026. URL: <https://automoto.ai/en/articles/ukraine-car-market>. (дата звернення: 17.01.2026).

17. Річний звіт 2023: продажі та частка ринку автомобілів в Україні. *VIDI Group*. URL: https://vidi.ua/uploads/portal/docs/public-report/GO_2023%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%20010724.pdf (дата звернення: 17.01.2026).

18. Ukraine Motor Vehicles Sales Growth, 2006–2024. Yearly data, %. *CEIC Data*. URL: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/ukraine/motor-vehicles-sales-growth>. (дата звернення: 17.01.2026).

19. Ринок нових автомобілів в Україні: аналітичний звіт 2024–2025. *АвтоСтат Україна*. 2025. URL: <https://autostat.com.ua> (дата звернення: 17.01.2026).

20. Ринок нових легковиків в Україні – підсумки 1 кварталу 2025 року. *Eauto*. 2025. URL: <https://eauto.org.ua/news/777-rinok-novih-legkovikiv-v-ukrajini-pidsumki-1-kvartalu-2025-roku> 1. (дата звернення: 17.01.2026).